

Jõulud rehetares

Kõik pesti puhtaks enne Toomapäeva,
siis jõulud rahulikult tulla näevad.

Ei keegi tahtnud ukse taha tonti,
see kibekähku edasi sealt kanti.

Ka lõpetati jõuluks sukad – sokid
ja kinni kaeti lõngad, takud, vokid.
Said aegsasti kõik jõulutoidud valmis
ja vanaema lapselapse juuksed palmis.

Laest rippus alla uhke kaalikroon,
muldpõrandale laoti pehme õleloor.

Veel seoti värvilisi lõngu parrastele,
aeg saabus jõulumõtetele harrastele.

Reeteega võeti ette pikk kirikutee,
silmsihilt üle soo ja külmund rabavee.
Vaid kirikutes säras tollal küünlavalgus,
ent rehetares pilkus allas pirruvalgus.

Toit ootas soojas reheahjus paeses
tol õndsas õhtul alati ka peres vaeses.
Kui verivorstid kapsad – kaalid söödud,
sai mängulustis õlgedel ka lulli löödud.

Nii oli muistsel orjaajal.

Kuusk küünaldega ehtis ainult
mõisamaja,
kus uhked vaibad, lühtrid peeglid.

Maarahval kehtisid siis hoopis
teised reeglid.

Meida Lango

Rahulikke jõulupühi ja edukat uut aastat !

Soovivad Tamsalu Vallavolikogu ja Vallavalitsus

Armsad kaasmaalased!

Jõulurahu väljakuulutamise traditsiooni taastaja, president Lennart Meri üheks lemmikväljendiks oli küsimus: „Kes me oleme, kust me tuleme ja kuhu me läheme?” See on ajatu küsimus. Täna sed majandusraskused on muutnud selle küsimuse veelgi aktuaalsemaks.

Meil võib minna ka majanduslikult hästi, meie silmaring võib olla 360 kraadi. Kui aga puudub sisemine kompass, selgus selles, kes oleme ja kuhu läheme, on rahu raske leida. Jõulurahu on otsekui moraalse kompassi sisselülitamine, mis sünnib mõtlemisest jõululapsele Jeesusele. Tema tuleku valguses saavad korrada tähtsaks meie tõelised sisemised vajadused – tahe kogeda ja teha head, leida lepitust ja andestada, olla osaline ühises suures rõõmus.

Ikka ja jälle küsitakse, mis on see suur idee, paleus ja nägemus, mis looks usaldust, liidaks ühiskonda, innustaks edasi minema. Saabuvad jõulud tuletavad meile meelde inimese jumalikku kutsumust ja aegumatut elusihti – leida üles laps iseendas, taastada lapseosadus Loojaga, saada osa tema elustavast armastusest, mis uuendab inimest. Tähtis ei ole ju üksnes edukas ühiskond, vaid õnnelik ja hooliv ühiskond ja perekond. Siis on meie südames rahu.

Sõnum jõululapse sünnist puudutab igaüht, sõltumata soost, rassist või usutunnistusest, nagu tavatsetakse öelda. „Ta on tulnud ja kuulutanud rõõmusõnumit rahust teile, kaugelolijaile, ja rahu lähedalolijaile, sest tema läbi on meil mõlemal ühes vaimus ligipääs Isa juurde,” öeldakse Pühakirjas.

Olgu meie kogukonnal, perel ja igaühel sisselülitatud ja teed näitav jõulukompass! See aitab leida palju enam kui vaimustava äriidee – aitab leida oma kodu- ja hingerahu.

Kuulutan välja ülemaalise jõulurahu!

Andres Pöder
Peapiiskop

Jõgeval, 13. detsembril 2009

Juht räägib: Postiauto juht Jaan Kuusik

Jõulud on postitöötajatele kiire aeg. Kirjade ja muude saadetiste arv kasvab mitu korda. Suureneb ka pakkide kättetoimetamine.

Inimesed ütlevad, et kataloogist jõuluingitusi tellida on mugav, ei pea mööda poode jooksuma ja postiauto toob asjad kenasti koju, seda enam, et praegu on kättetoimetamine ka soodsam. Inimestel on saadud kirjadest ja pakkidest hea meel, välja arvatud kohtutäiturite kirjad. Tähitud kirjade arv on viimasel ajal suurenenud ja nendega näeme ka kõige rohkem vaeva. Kuna inimesed tihti vahetavad elukohti ja ei ela tegelikult sellel aadressil, mis kuskile üles on antud, oleme meie hädas. Iga päev peame jälitustööd tegema, küsima ja uurima, kus üks või teine inimene või firma parasjagu asub. Väga palju energiat ja aega

läheb selle peale ära. Siin tuleks küll midagi ette võtta.

Enne, kui olin Porkunis postiljon, oli tööd vähem, nüüd Tamsallu minekuga piirkond suurenes ja toimetamist on hulga rohkem. Ega see töötasu midagi erilist ei ole, aga raskel ajal abiks ikka. Vaatan tihti metsa all trenni tegevaid kepikõndijaid – nad tugevdavad oma tervist, aga tasuta. Mulle ja kaasale, kellega koos posti laiali veame, makstakse aga värskes õhus viibimise, treppidest üles – alla käimise ja pakkidega muskliste kasvatamise eest veel palkagi. Tervis on nii heaks läinud, et viimasel kolmel aastal pole haigegi olnud. Nii et nurisemiseks küll põhjust pole.

Rahulikku jõuluaega kõigile!

Jaan Kuusik

Toimetajalt

Leht, mida käes hoiate, on 10. mida olen teinud. Nii et paras aeg kokkuvõtteid teha. Oma sisetunne ütleb, et rahule jääda kindlasti ei saa. Ei tea, kui saaks kogu aeg ainult lehega tegeleda, kas siis oleks tulemus parem. Lugude tegemiseks peab ennast vastavasse seisundisse viima, see aga ei taha iga kord õnnestuda. Muud mured ja sekeldused ei lase seda õiget tunnet siis kui vaja tekkida.

Nii et varu on veel küll. Enda tehtud lood on muidugi kõige kindlamad, aga see pole küll eesmärk olnud, pigem vastupidi, mida rohkem erisuguseid arvamusi tuleb seda põnevam lugeda on. Rõõm on sellest, et kirjutamisoonega inimesi nii palju on, kes ka ise aktiivselt kaasa on lõõnud.

Kindlasti on plusspoolele võimalik kirjutada kõik need lood inimestega, kellest koos rohkem teada saime. Miinuspoole aga see, mis on jäänud ilmutata, sest teemasid on tegelikult nii palju, lehe maht aga väikseks. Lehe artiklid on

ka kuidagi hüplevaks jäänud, sest pole väikese mahu tõttu suutnud kõiki huvitavaid inimesi/sündmusi/üritusi kajastada ja ka lood on tulnud vahel päris ootamatult, mistõttu mõnigi huvitav teema on jäänud välja.

Tundub, võibolla ehk ainult minule, et mõnedki asjad on liiga keeruliselt ja pikalt kirja saanud. Lühendamine on kahe otsaga, sel juhul jääb alati oht et midagi olulist jääb välja.

Uudiste avaldamine on üpris mõtetu ilmutamisaja tõttu, seepärast olengi rõhu pannud rohkem arvamustele ja ehk ka emotsioonidele.

Esimesest numbrist järgitud suund – Tamsalu leht pole kellegi muttatrampimiseks ega komplekside väljaelamiseks on vähe-malt vaikiva nõusoleku saanud. Olen kahest mulle laekunud loost mõne lause välja jätanud, nii et avaldatud on 99,9 % lehele saadetud materjalidest.

Nii minu kui teiste üleskutsed diskussioonidele ja mõttevahetustele pole erilist vastukaja leidnud. Aga teemasid, mille üle

mõtteid vahetada, jätkuks. Kordan ka siin veel kord – Tamsalu ajaleht avaldab kõik lood, mis toimetajale laekuvad. Toimetajana olen oma valikutes vaba ja lähtun ainult oma teadmistest ja elukogemusest.

Võimaluse korral püüan vältida niisuguse teabe avaldamist, mis nagunii maakonnalehes ilmub.

Arvamusi lehe kohta olen kuulnud üsna mitmesuguseid. Algul ei osanud hinnata vigade ja eksituste hinda. Kogemuse puudumine ja vastavate tehniliste võimaluste mitte kasutamine loodetavasti jääb minevikku. Suurem osa arvamusi on olnud tunnustavad aga ka konstruktiivne kriitika on asja edasi viinud. Loodetavasti suudame uuel aastal ka Tamsalu lehega edasi minna ning sisu kõrval ka muud parandada.

Vastakaid arvamusi olen pidanud kuulma spordirubiigi väidetava laiutamise kohta Tamsalu lehes. Siin on muidugi suurim „süüdlane“ Rein Tops oma põhjalike, fakti – ja numbrirohkete lugudega. Olen nõus, et paljudele need lood huvi ei paku, aga neid

tasub lugeda kasvõi juba selle pärast, et sportlik Tamsalu vald pole tekkinud tühjale kohale, siinmail on sport olnud eluviis, mida paljud järgisid ja mida tunnustati ja arendati juba aastakümneid tagasi. See on meie ühine ajalugu ja kus siis veel kui mitte kohalikus lehes seda ka kajastatakse. Ka tuleb meie lehes avaldada oma sportlaste tulemused, sest mujalt neid kunagi otsima hakata on väga keeruline.

Tamsalu lehe tegijana tänan kõiki, kes on näinud vaeva lehele materjali saates, oma arvamust avaldades ja ühel või teisel viisil teabe levikule vallas kaasa aidanud.

Erilised tänud kuuluvad lehe küljendajale Katrin Udustele, kes on lehe uue kujunduse autor ja palju teinud selleks, et lehe nägu just niisuguseks on saanud, nagu ta täna on.

Jõulurahu ja teokat uut aastat kõigile!

Ain Aasa

Kiri päkapikkudele.

Päkapikud tulge juba, muidu kurvaks jääb me tuba. Lastel sussi sees on komm, aga isal CD-rom.

Kui päkapikud magavad, siis emad isad pragavad. Oh tule juba jõulupäev, ma sellest aina und näen.

Geiri Suur 2.b

Kodu on nii imeline tavaline paik.

Kodu on imeline tavaline paik. Seal on ahi soe ja õhus on vaikus.

Kodus on ema, kodus on isa ja vahel ka vanaema ja vanaisa.

Kodus paistab päike Ja tuul on soe. Kodu on paik kus armastus loeb.

Kodus on rõõme kodus on muret. Kodu on paik kus olla ma tahan.

Hegle-Maris Veeremaa 6.a

Minu päkapikk.

Ootan oma päkapikku väga. Paljud lapsed räägivad, et teda pole olemas.

Minu jaoks on küll.

Ta ei unusta mind kunagi. Hommikul, kui tõusen on ta jälle mulle sussi sisse midagi poetanud. Kui olen paha, siis on suss hommikul tühi.

Proovin olla tubli.

Tahaksin teda väga näha. Loodan, et ühel hommikul leian ta enda sussi sees pikutamast.

Teen talle pai ja lasen puhata.

Cärolin Rattasepp 2.b

Talv

Juba kätte jõudnud talv, pakane nüüd ringi luusib, väga halb on tuju tal.

Tuisuvana taevas käib, väga süngena ta näib, vaatab pilvelt alla ta, kus küll veel võiks tuisata.

Tuulepoiss on aga raevus, tal hab teha ainult halba... Kingadega väljas praegu lastel käia küll ei kõlba!!!

Eliise Möttus 3.a

Eestimaa

Ükskõik, kus elad sa Tamsalus, Narvas või Saaremaal. Koduks sulle Eestimaa, tore on siin elada.

Väike, kuid rikkalik on me maa, iga turistki sellest aru saab. Meil on põlde, meil on puid, meil on merd ja meil on soid.

Meil pole teemante ega kulda, kuid selle eest on paekivi ja musta mulda. Kui ära oleme näiteks Rootsismaal, siis hing ja süda ikka Eestimaal.

Kallis meile igavesti sa, seda ikka meeles pea.

Ketter Kõre 6.a

Tamsalu Vallavalitsuses

20.11.2009.a

1. Lubati Tamsalu Lasteaial Krõll soetada 2009.aasta eelarve vahenditest köögipliit.
2. Otsustati eraldada Tamsalu valla 2009.aasta eelarve reservfondist tegevustoetust Tamsalu EBE saalihokinaiskonnale, seoses kolme mängija osalemisega Eesti naiskonnakoondise koosseisus Rootsisis toimival MM finaalturniiril.
3. Kooskõlastati Tamsalu Gümnaasiumi sisehindamise aruanne.
4. Otsustati väljastada ehitusluba mänguväljaku püstitamiseks aadressil Ääsi tn, Tamsalu linn.

25.11.2009.a.

1. Otsustati viia Tamsalu Vallavalitsuse 10.11.2009.a korraldusega kooskõlastatud Tamsalu valla teede ja tänavate talviste teehoiutööde hanke pakkumise kutse dokumentidesse sisse muudatused.

01.12.2009.a.

1. Valiti Tamsalu valla 100% osalusega AS Tamsalu Vesi kolme liikmeline nõukogu.
2. Valiti Tamsalu valla 100% osalusega AS Tamsalu Kalor kolme liikmeline nõukogu.
3. Kinnitati toimetulekutoetuse saajate nimekiri ja toimetulekutoetuse eraldus novembri kuus.
4. Eraldati toetust toimetulekutoetuse vahendite arvelt ühele abivajajale.
5. Eraldati ettevõtlustoetust vastavalt Tamsalu valla ettevõtlustoetuse määramise ja kasutamise korrale kahele ettevõttele.
6. Otsustati kustutada majandustegevuse registrist kahe ettevõtte registreering, kuna registreeringus esitatud tegevuskoht ei vasta seaduses sätestatud nõuetele.
7. Otsustati mitte väljastada avaliku ürituse korraldamise luba FIE Novruz Mammadov'ile.
8. Keelduti FIE Novruz Mammadov'i registreerimistaotluse majandustegevuse registris registreerimisest.
9. Nõustuti ühe korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmetekkekohta jäätmemahuti tühjendussageduse muutmisega.
10. Nõustuti ühe jäätmetekkekohta mitteliitumisega korraldatud jäätmeveoga üheks aastaks.
11. Anti nõusolek Porkuni külas kinnistul Mäe 8 hoonetele ja elektri- ning sideliinidele ohtlike puude (kolme jalaka) raumiseks.
12. Nõustuti ehitusloa väljastamisega:
 - Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le ehitise jaotusvõrgu elektriõhuliini püstitamiseks Vajangu ja Võhmata külas;
 - AS-le K&H ehitise "Tamsalu reoveekogumisala veemajandusprojekt I etapp" püstitamiseks Tamsalu linnas ja Sääse alevikus.
13. Moodustati komisjon hanke "Tamsalu valla teede ja tänavate talvine teehoid" kokkuvõtete tegemiseks ja edukate pakkumuste väljaselgitamiseks.
14. Muudeti maakatastris registreeritud kolme maaüksuse (katastriüksuse) koha-aadressi, et viia see vastavusse Vabariigi Valitsuse 20.12.2007 määruse nr 251 „Aadressiandmete süsteem” nõuetega.
15. Otsustati kuulutada hajaasustuse veeprogrammi 2009. aasta taotlusvoor avatuks ja määrata programmdokumendis kehtestatud nõuetele vastavate taotluste vastuvõtu ajaks 21.detsember 2009 – 10.veebruar 2010.
16. Otsustati tunnustada Porkuni Päeva raames toimunud Tamsalu valla küladevahelise viievõistluse parimaid külasid.
17. Arutati Tamsalu valla kaevetööde eeskirja eelnõud ja leiti, et eelnõu vajab täpsustamist enne volikogule esitamist.
18. Arutati eelnõud "Vajangu Põhikooli ümberkujundamine", põhjendusi ja kalkulatsiooni Vajangu Põhikooli ümberkujundamiseks alates 01.09.2010.a.
19. Info

Arutati volikogu detsembrikuu istungile pakutavat päevakorda.

**Elvi Astok,
vallasekretär**

Aastale 2009 tagasi vaadates

Loetud päevade pärast kirjutame ajalukku aasta 2009. Millised tegemised jäävad meenutama seda aastat?

Oli raske aasta. 2008 aastal alanud majanduse langus jätkus ja paljud töökohad ettevõtetes koondati.

Majanduselus võrreldakse seda tagasiminekut suure kriisiga 1930-datest aastatest. Ka meie valla tulumaksu laekumine võrreldes 2008 aastaga langes 16,4%, arvuliselt 4,9 miljonit. Kuid me olime osanud seda ette prognoosida ja vallaeelarves tegime olulised korrektiivid juba aasta alguses ära.

Kevadel alustasime EL toetusega Tamsalu-Sääse reoveekogumisala projektiga. Lõppeval aastal saab kaante vahele projekteerimistööd ja aastatel 2010-2011 teostatakse tegelikud tööd. See on Tamsalu valla kõigi aegade suurim projekt ja selle lõppedes peab kõigile Tamsalu-Sääse tiheasustuses elavatele inimestele olema lõplikult tagatud kvaliteetne veevarustus ja kanalisatsioonitorustus.

Samuti jõudsim 2009 aastaga Porkuni külas ühisveevärgi ja kanalisatsiooni ehitusega nii kaugemale, et peaaegu kõigile elanikele on see teenus tagatud. Tööd said võimalikuks tänu Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusele.

Oli üleestiline laulu- ja tantsumeelo aasta. Ka Tamsalu valla esindus andis oma kollektiividega väärilise panuse peo õnnestumisele. Suured tänu siinjuures meie kultuurirahvale, kõigile asjaosalistele, gümnaasiumi poistele rongkäigus lippude kandmisel ja juhendajatele Liia Allingule, Heidi Mägilale, Kaire Kaljuveerele ja Sirje Luigele.

Uudeküllas tehti algust talulaada traditsioonide jätkamisega. Tänu Katrin Uudekülli südikusele peeti talutoodangu laata esimest külmaadeni.

Juunikuus sõlmisime Eesti Olümpiakomiteega lepingu, millega Tamsalu Spordikompleksi tunnustati Eesti Olümpiakomitee ametlikuks treeningkeskuseks. Kõik eeldused on loodud, et meie spordikompleks hakkaks võõrustama Eesti erinevate spordialaliitude ettevalmistust tiitlivõistlusteks. Nüüd on ülejäänud juba meie spordihoone töötajate oma

võimuses.

Hoone kehva seisuga tõttu tuli lõpetada sotsiaalkeskuse tegevus. Kuid sisuline tegevus jätkus ja noored said endale mängutoa gümnaasiumi ruumides ning eakad viisid oma tegevuse üle kultuurimaja ruumidesse. Täna saaks võib julgelt öelda, et noored on kooli mängutoa hästi omaks võtnud ja eakate tegevus on uue hooga kultuurimaja ruumides jätkunud.

Edukalt oleme suutnud kasutada läbi PAIK-i taotletavat EL Leader programmi toetust kohaliku elu arendamiseks. Toetust sai vald Porkunisse ujumissilla paigaldamiseks, Porkuni Päeva korraldamiseks, Porkuni Paemuuseumi infomaterjalide koostamiseks (raamat, uus koduleht,), Sääse

lastele mänguväljaku tegemiseks. Edukate projektitaotlejate seas olid ka meie valla ettevõtjad ja mittetulundusühingud.

Pikaajaline koostöö Eesti Raudteega viis lõpuks tulemuseni ja 2010 aasta alguses alustatakse Tamsalu jalakäijate tunneli ja uue perrooni ehitusega. Tööd peavad olema lõpetatud aprillis 2010.

Oli valimiste aasta. Juunikuus valisime Eesti esindajaid Euroopa Parlamenti ja oktoobris valisime saadikuid Tamsalu vallavolikogusse. Täna saaks on valla asjaajamiseks volitused antud ja see usaldus tuleb järgneva 4 aasta jooksul Tamsalu valla arenguks parimal viisil realiseerida.

Isiklikus elus olid meelde jäävaks sündmuseks poja Taneli pulmad. Ja loomulikult ka hea valimistule-

mus vallavolikogu valimistel.

Need on mõned tähelepanekud peagi ajalukku jäävast aastast 2009

Hea vallarahvas. Kindlasti on teil omad mälestused peagi lõppevast aastast ja plaanid uueks aastaks. Võtame aastalõpu tegemistes korraks aja maha, leidke aega olla koos lähedastega, toetame üksteist ja kogume jõudu uue aasta tegemisteks.

Lugupeetav vallarahvas, rahulikku jõuluaega ja edu uuel aastal!

Toomas Uudeberg,
vallavanem

Üks kirves käib ringi mööda Eestit

Selleks kirveks, mis juba peaaegu terve aasta ähvardab paljudes koolides sealhulgas ka Tamsalus gümnaasiumiosa kaotada, on Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse eelnõu.

Tamsalu leht kirjutas sellest juba kevadel, kui haridusajadest rääkis Vardo Arusaar, kes ei uskunud, et terve mõistus lubaks sellel eelnõul seaduseks saada.

Siiski on reaalne elu näidanud midagi muud. Seaduseelnõu läbis oluliste parandusteta esimese lugemise ja jõudis ka teise lugemiseni, mis õnneks siiski katkestati. Seda osaliselt tänu ka meie maakonnas toimunule.

Vardo Arusaar rääkis Tamsalu ajalehele, et oktoobris toimunud Riigikogu kultuuri – ja hariduskomisjoni väljasõiduistung Lääne – Virumaale polnud juhus. Niisuguse kohtumise korraldamist lubas koolijuht oma valijatele Uus põhikooli – ja gümnaasiumiseadus tekitab jätkuvalt pingeid ja segadust kõigis, kes vähegi haridusega seotud. Seepärast leiti, et parim oleks, kui asjade seisust saaks infot kohapeal. Koolijuhid, ka Vardo Arusaar kasutasid oma sidemeid erakondades ja nii saigi kohtumine mitmes maakonna koolis, ka Tamsalus kus tomus põhiline sisuline arutelu, teoks. Peaaegu kõik kohal viibinud gümnaasiumiharidust andvate koolide juhid ootasid eelkõige vastust küsimusele, milleks tegelikult uut seadust üldse vaja on, miks peab seaduse jõuga põhikooli gümnaasiumist lahutama. Pika arutelu lõppedes ei osanudki ka komisjon eesotsas esimees Peeter Kreitzbergiga selgelt põhjendada, mis on see positiivne, mida seadus endaga kaasa tooma peab. Leiti, et seaduseelnõuga peab veel tööd tegema, paljud küsimused nõuavad täiendavat analüüsi ja nii mindigi laiali teadmiseks, et töö seaduseelnõu kallal jätkub.

Maakonna koolijuhid on peale Riigikogu kultuurikomisjoni külas käiku mitmed korrad koos käinud ja leidnud, et kuna ka avalikkusel puudub praegu tegelikult väljund või info toimuvast, tuleks ka inimestele anda võimalus enda arvamust avaldada.

Vardo Arusaar ütles, et Tamsalu Gümnaasiumisse tuleb esimesse klassi igal aastal 50 õpilase ümber. Seda on piisavalt, et kool suudaks

Murelikud koolijuhid Vardo Arusaar, Arvo Pani ja Kaido Kreintal Riigikogus arutelu kuulamas

toime tulla. Korralikud on eksamitulemused, koolis oli HM kontroll, mis kinnitas, et õppetase on hea. Materiaalne baas on viimastel aastatel paranenud. Pole niisugust sisemist põhjust, miks kool peaks gümnaasiumihariduse andmise lõpetama. Tamsalus antakse klassikalist üldharidust, rühmades saab valida lisaineid, siin saadud haridusega on olnud rahul. Naabrid Väike – Maarjas on läinud teistsugust teed, integreerides üldhariduse ja kutsehariduse. Eks tulevik peab näitama milline kool elujõulisem on. Mõnes mõttes on see ka hea, sest õpilased on erinevad ja suhteliselt kodu lähedal hoopis teistsugust haridust saada on neile kasulik. Vardo arvates on suhteliselt väikeses koolis väga kitsalt spetsialiseerumine ohtlik, kuna siis võivad paljud hoopis mujale minna. Omaette teema on ka see, paljudele üldse gümnaasiumiharidust vaja on. Tegelikult on täna niisugune, et kuigi keskhariduse saab ka kutsekoolist, võetakse paljudele erialadele ainult gümnaasiumi lõpetanuid.

Täiesti selge on kohaliku avaliku arvamuse ja omavalitsuse juhtide toetus gümnaasiumiosa säilitamiseks. Ajalooliselt oli vanasti tõmbekeskusteks kirikutega asulad, siis vahepeal kolhoosikeskused. Täna on tõmbekeskused ja üldse jätkusuutlikud need keskused kus on gümnaasium. Seda teades ja rahva ootustele vastavalt tegutsedes on kõik omavalitsused väga suure osa oma investeerimisvõimekusest suunanud kohalikku kooli, nii on see olnud ka Tamsalus. Omavalitsusjuht, kes praegusel ajal ütleb, et tema on nõus kohaliku kooli kaotamisega, on sisuliselt sellest hetkest alates nn „poliitiline laip“, sest kooli kadumine tähendaks tõsist hoopis kogu kohalike kogukonnale.

10. detsembril toimus Riigikogu riiklikult tähtsa küsimusena arutelu põhikooli ja gümnaasiumi eraldamisest, millest ka minul oli võimalus maakonna direktoritega koos osaleda.

Arutelu oli väga huvitav, kuna ma polnud varem Riigikogu istungeid külastanud. On eri asjad kas

lugeda stenogrammi või istungit oma silmaga näha, sealhulgas ka kehakeelt, tooni kõnemaneeeri ja muid olulisi nüansse. Alati on põnev vaadata ka seda, kuidas kajastatakse arutelu vabariiklikus ajakirjanduses. Huvilisele soovitsaksin enda jaoks oluliste küsimuste arutelusid lugeda Riigikogu kodulehelt riigikogu.ee.

Mis siis saalis räägiti. Põhiettekandjad Mailis Reps, Eesti Linna- de Liidu tegevjuht Jüri Võigemast ja Eesti Koolijuhtide Ühenduse Esimees Toomas Kruusimägi analüüsisid igaüks erineva nurga alt seaduseelnõu ja leidsid selles hulgaaselt puudusi. Põhilisteks etteheideteks olid:

- üldsust pole piisavalt kaasatud seaduseelnõu aruteludesse,
- täiesti puudu on see osa, mis ütleks kuipalju seaduseelnõu rakendamine maksab,
- puudu on seaduseelnõu sotsiaalsete ja demograafiliste mõjude analüüs,
- üldsus ei saa aru, kuidas on hariduse kvaliteet seotud põhikooli ja gümnaasiumi lahutamise- sega,
- kas on õige alustada koolide reformi enne omavalitsuste haldusreformi,
- seaduseelnõu sisaldab hulga sisulisi puudujääke, näiteks on reguleerimata koolipiirkonna mõiste ja veel paljud olulised mõisted jne. Riigikogu nii koalitsiooni kui opositsiooni arvates tuleb seaduseelnõuga veel tööd teha ja see seisukoht leidis kajastuse ka kutuuri – ja hariduskomisjoni istungil, kui täiendus – ja parandusettepanekute tegemise aega pikendati jaanuari keskpaigani.

Paljud koolijuhid ja üldsuse esindajad on juhtinud tähelepanu ka sellele, et seaduseelnõus on palju õigeid asju, mis oleksid võinud juba ammu koolides kehutada. Aga praegusel kujul ei tohi siiski nii toorest eelnõud seaduseks vastu võtta. Suurim puudus seni on seadusettegijate sinisilmne arvamus, et nemad teava asju nii hästi, et kellegagi nõu pidada pole vaja. Selline arvamus on sügavalt ekslik.

Paljud koolijuhid ja üldsuse esindajad on juhtinud tähelepanu ka sellele, et seaduseelnõus on palju õigeid asju, mis oleksid võinud juba ammu koolides kehutada. Aga praegusel kujul ei tohi siiski nii toorest eelnõud seaduseks vastu võtta. Suurim puudus seni on seadusettegijate sinisilmne arvamus, et nemad teava asju nii hästi, et kellegagi nõu pidada pole vaja. Selline arvamus on sügavalt ekslik.

Ain Aasa

Pöördumine Riigikogu poole

Tamsalu ajaleht toob teieni maakonna haridusjuhtide pöördumise, mille koostasid Vardo Arusaar, Jüri Vanajuur, Arvo Pani, Elmu Koppelman ja Kaido Kreintaal:

Kavandatud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatus, mis käsitleb põhikooli ja gümnaasiumi lahutamist, lõhuks aastakümnete jooksul kujunenud hästi toimiva koolivõrgu. Mitmeid rahvusvahelised uuringud kinnitavad Eesti haridussüsteemi võimekust. Reorm puudutab kõige otsesemalt väikelinnade ja –valdade arengut. Gümnaasiumiharidust peab saama omandada ka maal ja väikelinnas, mitte ainult suurlinnades. Leiame, et mistahes koolireform peab toimuma dialoogis õpetajate, lapsevanemate, kohaliku omavalitsuse ja kogu Eesti avalikkusega. Tänaseks on meie jaoks ebaselged mitmed GS – i seisukohad, millest lähtudes väidame:

- reformi tagajärel ei moodustu tugevat põhikooli (oma ainet hästitundvate õpetajate liikumine suuremates keskkustesse);

- gümnaasiumiharidus muutub suurele osale õpilastest kättesaamatuks mitmesugustel sotsiaal- ja majanduslikel põhjustel;

- lahendamata on logistilised küsimused - õpilaste liikumine kooli ja tagasi, majutusega seondud (õpilaskodud);

- tänases majandussituatsioonis ei ole selge, kui palju refoor maksab ja kes maksab;

- kaasama peab ka eraõiguslikud gümnaasiumid.

Eeltoodule tuginedes ei toeta meie lapsevanemadena ja vallakodanikena põhikooli ja gümnaasiumi lahutamist.

Tegemist on poliitilise pöördumisega, millele oma allkirja andes saate te võimaluse näidata oma suhtumist just sellesse konkreetsesse seaduseelnõusse. Pöördumine peab andma poliitikutele signaali, kuidas tavakodanikud asjasse suhtuvad ja mida nad peaks edasi tegema.

Pöördumist saab toetada sellele oma allkirja andes Tamsalu Gümnaasiumis, Tamsalu vallavalitsuses, Sääse lasteaias, Tamsalu lasteaias.

Tamsalu Ajaleht

Porkuni Kool on uue koolimaja ootuses

Porkuni Kooli direktori Tiit Leemetsa ja õppealajuhataja Urve Karpi nägudel erilist entusiasmi ega optimismi ei olnud, kui küsin, kas nüüd on mured ja ootused seoses uue kooli ehitusega lõpuks seljaga.

Seda küsima ajendas Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsi poolt välja kuulutatud riigihange Porkuni Kooli projekteerimiseks ja ehitamiseks. Hanke kohaselt on selle võitja kohustatud ehitama uue koolihoone valmis 4. oktoobriks 2011 aastal. Hanke pakkumised avatakse veel sellel kuul.

Urve Karp arvas, et kooli ehitamisest on räägitud juba nii kaua, et inimesed usuvad seda alles siis, kui ehitustehnika tööpoolest kohale jõuab. Tõsisemalt on ju plaane peetud juba 2005 aastast. Aga pidev ebaselgus ja segadused ehitusega on kõigutanud inimeste kindlustunnet. Ka arvas ta, et vanadest armsatest majadest on sellegipoolest kahju lahkuda.

Tiit Leemets ütles, et HTM ja RKS 31. detsembril sõlmitud lepingu järgi peaks kool valmima 2010 aasta augustiks, mis aga on tänasel päeval ebareaalne, sest

eelprojekteerimine on mitmetel põhjustel veninud. Venimise põhjust kooli direktor ei tea. Hanke väljakuulutamise pole kool seotud.

Kooli juhtkond selgitas, et projekteerimise käigus on kool olnud U-Disaini (eelprojekti koostaja) ja RKAS – i koostööpartner ning kooli poolt antud nägemust on projekteerimisel arvestatud. Algselt välja pakutud üle 100 m pikast koridorist, mille külge oleksid olnud liidetud erinevad klassi- ja olmeplakid, on saanud täheksuline huvitava lahendusega ja erivajadustega laste, sealjuures ka näiteks ratastoolidega liikuvate laste huvidega arvestav hoone. Pole ju otstarbekas nendega kasvõi näiteks iga päev sööma minnes pikki vahemaid läbida. Nüüd on aga vahemaad oluliselt lühemad. Ka sisekujunduses, ruumide ja sisustuse projekteerimisel on arvestatud kooli töötajate soove ja vajadusi. Tiit Leemets selgitas ka, et eelprojektiga on antud võrdlemisi täpne lahendus, kuid mõningal määral on ehitajal võimalus realiseerida oma nägemusi erinevate ehitusmaterjalide ja võimaluste kasutamisel.

Nüüd tuleb jääda ootama pak-

kumiste tulemusi ja siis hakkab töö ehitusega loodetavasti juba ka kiiresti liikuma.

Uus põhikool – ja gümnaasiumiseaduse eelnõu Porkuni Koolile kui hariduslike erivajadustega laste õppeasutusele suuri muudatusi kaasa ei too, aga õppealajuhatajale jäi silma, et erivajadustega lapsi puudutav terminoloogia vajaks täpsustamist.

Vana koolikompleksi tulevik on olnud samuti jutuks vähemalt sama kaua kui uue ehitus. Õppealajuhataja arvates on koolil raske kui mitte võimatu selle otsustamisel, mis kompleksist saab, osaleda või otsust mõjutada. Küll aga on mõtted liikunud Maarjaküla tüüpi puuetega inimeste elupaiga loomise ümber, kus oleksid võimalused nii elamiseks, töötamiseks kui muude vajaduste rahuldamiseks. See tähendaks võimalust peale kooli Porkunis elada ja jõukohast tööd teha – näiteks köögivilja kasvatada, loomade eest hoolitseda jne. Niisuguse koha järgi on vajadus olemas kindlasti, paraku ei ole see haridusvaldkonna pädevuses.

Ain Aasa

Jõuluvana erivajadustega lastele

Porkuni Kooli ja Kungsõri Rotary klubi vahelised sõprusside- med said alguse 1997. aastal. Klubi juhatus otsustas, et otsitakse abivajajaid puuetega lapsi Eestist. Siia sõitnud ja meie valda Tamsalu kooli sattunud klubi delegatsiooni juhataas kooli hooleko- gu juht Ago Õunapuu Porkunisse. Saabuti pooleteise tonni mitme- suguste kiriapaberite, vihikute ja muu õppetööks vajalikuga. Peedu Vipper, kes töötas sellel ajal kooli majandujuhatajana meenutas, et paberit oli nii palju ning osa sellest anti ka teistele koolidele, kuna kardeti, et muidu jääb see niisama seisma.

Porkunis võeti külalisi hästi vastu ja järgmisel aastal, kui klubila- sed jälle Porkunisse tulid, sõlmiti juba koostööleping.

See aeg oli kõigile raske ja kül- lap tajusid seda ka kooli aitajad. Eriti esimestel aastatel oli Rotary klubi saadetistest suur abi nii õpi- lastel kui koolil. Toodud on lastele hügieenitarbeid, maiustusi, spor- divahendeid, talvesaapad, riitu- sesemed ja veel palju muud, mis lastele vajalik ja meeldiv. Kool on saanud veoauto, saalihokivarus- tuse, palle, muusikatoa sisustuse ja palju muud vajalikku. Aastal 2000 käisid kooli õpilased 10- päevasel reisil Rootsis.

Igal sügisel edastab kool Ro- tary-klubi esindajale Tommy Svanborgile õpilaste nimekirja ja märgib ära, kas tegemist on poisi või tüdrukuga. Ja novembri lõ- pus tulebki igal aastal Jõuluvana Rootsis, koos igale lapsele eraldi tehtud pakiga. Selles on harilikult esmatarbevahendid, aga alati ka mingi heliline mänguasi, näiteks vile, suupill või muu vahend. Alati

on pakis ka üllatus, midagi erilist. Sellel aastal näiteks klubi leedide Inger Johanssoni ja Eivor Gus- tavssoni endi poolt kootud sokid ja sallid. Pakid annab igale lapsele kätte loomulikult jõuluvana, kel- leks on Tommy Svanborg, Kung- sõri Rotary klubis Porkuni kooliga seotud projekti eestvedaja ja kõik 13 aastat ise kohal käinud ning seda rolli täitnud väsimatu mees.

Porkuni Kooli õppealajuhataja Urve Karp rääkis, et novembri lõ- pul ongi koolil esimene jõulupidu, milles ajast tingituna ka natuke Kadripäeva hõngu. Rotary klubi delegatsiooni võetakse pidulikult vastu, valmistatakse ette eeskava. Eriti suur sündmus on see muidu- gi lastele, kes esinevad ja oma paki kätte saamiseks ka midagi näitama või tegema peavad. Jõu- luvana Tommyl jätkub tähelepanu kõigile ja seepärast venib pidu ka mitme tunni pikkuseks.

Üleelmisel aastal oli ka niisugu- ne juhus, et klubil oli kaasas ilma nimeta pakke, mida jagati siis ka kõigile lastele ja just mänguautot nii kangesti oodanud poiss oma pakist selle leidiski ja tema rõõm

oli eriti suur.

Urve Karp rääkis ka seda, et ajapikku on andmise ja saamise rõõmu asemele tulnud midagi sügavamat, on tekkinud inimes- tevahelised emotsionaalsed side- med. Rotary klubides on reegel, et teatud aja, harilikult 4 aasta järel vahetatakse neid, kellele abi antakse. Aga küllap on ka rootsla- sed leidnud Porkunist midagi, mis neid ikka ja jälle siia tagasi toob. Tommy Svanborg on eale vaata- mata üsna nooruslik. Ta on rõõ- mus, et viimastel aastatel on te- maga kaasas olnud tütar ja teised pereliikmed leidnud siin sõpru.

Tiit Leemets lisas, et Tommy poolt toodud pakidel on lastele oluline emotsionaalne väärtus- see vahetu ja siiras kohtumine Tommyga. Sotsiaalabi osatähtsus on jäänud tahaplaanile. Ilmselt on midagi hinges ka andjatel, miks muidu on tekkinud tihe läbi- käimine Porkuni Kooli inimestega ka isiklikul tasandil ja vaatamata ametlikele reeglitele on nii kaua just siinseid lapsi aidatud.

Ain Aasa

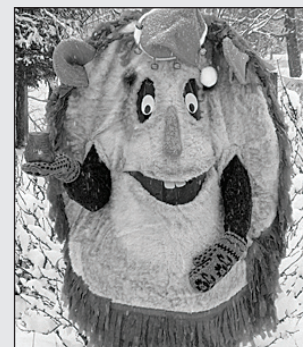
Krõlli lasteaia jõulutervitus!

Ootamise ärevus hinges väike värelus. Äkki kõik on väljas valge, õnn on loetav laste palgeilt. Käes on aasta kauneim kuu - ootus, lootus taas kord uus. Mõelda pisut tagasi: kuidas minna edasi? Märgata ja teha rõõmu. Iga päev võib olla ime, kui sa töötad selle nimel! Naeratus ja lahke pilk, väike kumm ja sõna soe, jõulukuul võiks olla moes!

Õökulli rühma lapsed soo- visid, et...

...tuleksid ilusad jõulud küü- nalde ja kuusepuuga, ...emmedel ja issidel oleks õnne ja rõõmu, ...oleks soe ja ilus kodu ja pal- ju jõulukaunistusi, ...suurtel inimestel käiksid ka päkapikud, ...õel läheks koolis hästi, ...väikevenna kiiremini kas- vaks, ...lasteaia oleks rohkem lap- si, ...oleksime sõbralikud ka uuel aastal, ...tuleks ilus talv lume ja jää- purikatega, ...meie lasteaed oleks terve ja ei laguneks, sest üks pragu juba on, ...jõuluvana haigeks ei jääks, ...haiged lapsed ruttu terveks saaksid, ...kasvatajatel oleks õnne, ilusad pühad ja palju raha, ...jõuluvana kingikotis oleks autod, nukud, printsess Ari- eli kleit, sussid ja palju ma- gusat, ...jõuaks meisterdada midagi jõulukungiks emmele ja issile.

Laste mõtteid vahendasid tädi Aira ja tädi Viivi

Õndsalik rahu.

Jälle imelik ärevus õhus talve alguse ajas. Tuksatab südames vererõhus, kumin tast kõrvades kajab.

Helli helinaid õhtuses ehas, vaikuse viisis nii helgeid. Jälle poeb hinge suriseb kehas, tunne nii pidulik selge

Ainus kord aastas õndsalik rahu- ingel me üle valvab. Kurjad mõtted nüüd meisse ei mahu, mõnikord juhus vaid salvab

Meida Lango

Rõõmurohkeid jõulupühi kõigile meie klientidele!

soovib juuksur Alli.

Endiselt oleme avatud N, R: 9.15 - 17.00; L: 8.00 - 14.00

Kultuurimaja baaris **Remix 24. detsembril kell 22.00**

Jõululaupäeva tantsuõhtu koos ansambliga "Modukas".

Sissepääs tasuta!

Nooremõpetajana Tamsalu Gümnaasiumis

Olla koolis noorõpetaja tähendab omada suuremat vastutust, kui oskaks arvatagi.

Kui õpetajad suve lõpus hakkavad kooli kogunema, siis on neile täpselt teada, mida ja kuidas nad tegema peavad. Minu jaoks see sügis nii ei alanud.

Tavaliselt, kui midagi uut toimub inimese elus, siis on ka midagi, mis jääb samaks. Minu Tamsallu tulekuga muutus põhimõtteliselt terve mu elu - mu elukoht, mu töökoht, inimesed mu ümber. Täiesti üksi ühes Eesti väikelinnas olla ei ole lihtne aga samas tekitab see mingisugust põnevust. Olles inimene, kes armastab muutusi ja kes muutub ka ise nendega koos, siis Tamsallu tulek oli hea väljakutse.

Esimesed päevad koolis olid põnevad. Põnevus ei ole seninajani kadunud ja julgen väita, et õpetajakutse on üks ameteid, kus igapäev on midagi huvitavat ja mitte ükski päev ei ole eelmisega sarnane. Põnevus aitab säilitada huvi töö vastu.

Kõigest, mida tegema ja teadma pidin, sain teada kohe. Eks palju asju tuleb ka töö käigus. Kolleegid on abivalmid ja siirad. Keegi ei ole jätnud mind küsimuste ja murede korral lahenduseta. Eks algajal õpetajal tekib küsimusi ikka omajagu. Kordagi ei ole tundnud, et ei ole osa kollektiivist. Esimesest päevast peale olen selles majas omaks võetud.

Inglise keel on huvitav õppeaine ja tudub, et õpilastel on selle vastu huvi säilinud. Tunnid on lõbusad ja asjalikud ning õpilasi innukalt kaasamõtlemas näha on võrratu. Lapsed on minu inspiratsiooniallikaks. Tänu lastele olen ka ise pidevas arengus, et muutada järjest paremaks.

Tänaseks olen koolis õpetanud täpselt kolm kuud. Lühike aeg, kuid selle aja jooksul on toimunud palju, mis jääb meelde terveks eluks - esimene september, minu esimene klass, kellele olen klassijuhatajaks, esimesed inglise keele rühmad, esimesed kolleegi, esimene kord võtta ette õpilastega õppereis Inglismaale, jne jne jne - kõik on esmakordne.

Usun, et Tamsalul ja Tamsalu Gümnaasiumil on minu elus eriline koht ja ootan suure huviga

järgmisi kuid koolis koos oma õpilastega.

Õppereis Inglismaale läbi õpetaja silmade

Reisist on nüüdseks möödas juba mitu nädalat, aga mälestused sellest on siiani väga eredad.

Paljud meist olid Suurbritannias esmakordselt ja seda enam tundus reis erilisena.

Tehtud, nähtud ja käidud sai palju. Kõik ekskursioonid oli äärmiselt põnevad ja infotatiivsed. Proovitud sai ka Inglise rahvustoit - fish and chips.

Selle lühikese nädala jooksul külastasime Newcastle'i keskraamatukogu, mis on uhiuus ja alles avatud ning mida tuli pidulikult avama ka Inglismaa kuninganna, kellega meil õnnestus samal ajal Newcastle'is olla. Isiklikult me teiega kahjuks ei kohtunud.

Discovery Museum ehk Avastuste Muuseum, sisaldas palju ajaloolist materjali, alustades Tyne'i jõe ajaloost ja tekkest, lõ-

petades moega 20. sajandi lõpul.

Külastasime ka Castle Keep'i nimelist kindlust, millel on 6 m paksused seinad ja mida ei ole suutnud arvatavasti mitte keegi kunagi vallutada.

Nägime Bamburgh'i lossi Põhjamere ääres, kus on filmitud Harry Potteri filme ja kus kunagi käis ka Robin Hood.

Väga huvitava kogemuse osaliseks saime, kui külastasime kohaliku jalgpalliklubi Newcastle United'i kodustaadionit ja võistkonna riietusruume. See võimalus on vähestel. Fantastiline!

Unustamatu elamuse osaliseks saime paar päeva hiljem samal staadionil jalgpallimängu vaadates - õiget Inglise jalgpalli koos tõeliste jalgpallifännidega. Proovisime fännikooriga laulmises ühineda. Kohati isegi õnnestus.

Lisaks lõbustustele tegime ka kõvasti tööd. Ekskursioonidel käisime selleks, et lõpuks kuuldnähtu põhjal ajakiri kokku panna. Lõpuks valmis suurepärane ajakiri, mille autorid on algusest lõpu-

ni Benfield'i ja Tamsalu õpilased. Koos töötamine kulges viperusteta ja sõbralikult.

Õpilastel oli pühapäeva õhtul raske sõpradega hüvasti jätta ning esmaspäeva hommikul Tallinna poole startida. Andsime lubaduse, et läheme veel tagasi, aga enne seda ootame Benfield'i kooli Tamsallu külla.

Kogemus oli eriline ja jääb kauaks meelde.

Mailiis Meitsar,
Inglise keele õpetaja

Lähipäevadel algab riskirühmade vaktsineerimine pandeemilise gripi A/H1N1 vastu

Riskirühma kuuluvad isikud, kellel on suurenenud risk haigestuda või kellele haigestumisega kaasnevad tüsistused võivad olla eluohtlikud.

Vaktsineerimisele kuuluvad isikud:

- lapseootel naised, kes on end rasedana arvele võtnud ning sünnitusjärgsed naised kuni 6 kuu jooksul;
- lapsed vanuses 6 kuni 24 kuud;
- tervishoiutöötajad, kes on otseses kokkupuutes patsientidega. Tartu Ülikooli arstiteaduskonna, Tallinna ja Tartu Tervishoiu Kõrgkoolide arstipõhiõppe ja õepõhiõppe üliõpilased;
- hoolekandeaustuste ja avahoolduse töötajad ning koduõenduse töötajad, kes on otseses kokkupuutes patsientidega;
- farmatseudid ja proviisorid.

Haiguste riskirühmad:

- lapsed ja noorukid vanuses 2-17 a., kes põevad raskeid kroonilisi või immuunpuudulikkusega kulgevaid haigusi: kroonilised hingamisteede haigused, bronhiaalastma, immuunpuudulikkus, suhkurtõbi, tsüstiline fibroos, kaasasündinud südamerike, südame- ja veresuunkonna puudulikkus, kroonilised neeruhaigused, kroonilised maksahaigused, pahaloomulised kasvaja, hemolüütilised aneemiad, rasked närvisüsteemihaigused, laste tserebraalparalüüs III-IV aste, rasvumus, sidekoehaiguste ja liigshaigustega patsiendid, kes saavad immuunsust langetavat ravi hüpfüüsi ja neerupealiste haigused
- täiskasvanud gripitüvisistuste riskirühmad vanuses 18-64 aastat: kroonilised hingamisteede haigused, astma, bronhiektasid, HIV-tõbi, sarkoidoos, immuunpuudulikkusega kulgevad haigusseisundid, põletikuliste liigshaigustega patsiendid, kes saavad immuunsust langetavat ravi, ainevahetushaigused - suhkurtõbi, amüloidoos.

Vaktsineerimist viivad läbi tervishoiuasutused, kus on olemas immuniseerimise alase väljaõppe saanud meditsiiniõed ja arstid. Rasedaid vaktsineerivad günekoloogid või perearstid, kelle juures nad on rasedusega arvel. Haiglate töötajaid vaktsineeritakse töökohas ja meditsiini erialade üliõpilaste vaktsineerimist korraldavad õppeasutused, kus nad õpivad. Ülejäänud riskirühma isikuid vaktsineerivad perearstid. Vaktsineerimisealast üldist informatsiooni annab perearsti nõuande telefon 1220.

Kõik inimesed, kes ise või kelle lapsed kuuluvad riskirühmadesse, peaksid võtma kontakti oma perearstiga. Perearstide ja pereõdede käest saab täpsemat informatsiooni, millal on võimalik lasta end vaktsineerida ja kuidas see toimub. Samas vastatakse ka muudele vaktsineerimisega seotud küsimustele.

Tamsalu Tervisekeskuses saab infot vaktsineerimise kohta telefonil 32 50950. Sellel telefonil palume ka teatada, kui riskirühma inimene loobub kaitsesüstist. Soovitame helistada tööpäeviti peale kella 12.

Ajakirjanduse kaudu teavitatakse elanikke, millal perearstid vaktsineerimist alustavad. Info edastatakse ka Tamsalu valla kodulehel internetis Vaktsineerimine on korraldatud kindlatel kellaegadel, et vähendada kontakti võimalike viirushaigetega ja et see ei segaks igapäevast haigete ravimist. Gripi vastu vaktsineeritakse terveid inimesi, kes on selleks nõusoleku andnud. Vaktsineerimine on vabatahtlik ja inimesele tasuta.

Info edastas Helle Pärna, perearst

Tamsalu vallavalitsus kuulutab "Hajaasustuse veeprogrammi" 2009. a taotlusvooru avatuks

Hajaasustuse veeprogrammi eesmärk on tagada hajaasustusepiirkondade majapidamiste kvaliteetse joogivee kättesaadavus või selle parandamine. Taotlusi saavad esitada hajaasustuses asuvate majapidamiste omanikud (valla elanikeregistris enne 1.jaanuari 2008.a registreeritud) ning vallas registreeritud mittetulundusühingud ning sihtasutused, kes täidavad korteri- ja veeühistu ülesandeid või mille põhikirjaliste tegevuste hulka kuulub oma liikmete või elanike veega varustamine. Toetuse maksimaalne suurus on 100 000 krooni ja toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega taotleja peab arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega.

Toetatakse:

- 1) kaevude (puur- ja salvkaevud) ehitamist ja puhastamist;
- 2) senistest või uutest kaevudest joogiveetorustiku ehitamist või praeguse rekonstrueerimist;
- 3) vee pumpamiseks ja puhastamiseks mõeldud seadmete soetamist ning paigaldamist;
- 4) hoonetevälise veesüsteemi teostusmöödamist;
- 5) vanade puurkaevude tamponimist;
- 6) vee kvaliteedi analüüsi.

Punktides 4 – 6 toodud tegevusi toetatakse vaid juhul, kui nad kaasnevad punktides 1 - 3 toodud tegevustega. Infot taotlemiseks vajalike dokumentide ja tingimuste kohta saab vallavalitsusest kontaktisikult või Tamsalu valla kodulehelt. Samuti Lääne-Viru Maavalitsuse kodulehelt valiku Regionaalsed toetusprogrammid alt (otseviide <http://www2.l-virumv.ee/?id=23643>) või ka Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehelt valiku Avaliku ja mittetulundussektori alt (otseviide http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=617&Itemid=540).

Programmdokumendis kehtestatud nõuetele vastavaid taotlusi võetakse vastu Tamsalu Vallavalitsuses Tehnika 1a, Tamsalu linn, alates 21.detsember 2009.a kuni 10.veebruari 2010.a. Programmi kontaktisik Tamsalu vallas on keskkonnaspetsialist Lembit Saart, tel 322 8446 või 520 3992, e-post: lembit.saart@tamsalu.ee Kontaktisik maakonnas: Lääne-Viru Maavalitsuse Arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Mati Jõgi (tel 325 8010, 505 6177, e-post: mati.jogi@l-virumv.ee)

Tamsalu Ajaleht

TAMSALU K.P. HAMBARAVIKABINET (ASUKOHAGA TAMSALU, TEHNICA 1A - TERVISEKESKUSE 2. KORRUS VASAKUT KÄTT)

1. PANGAKAARDIGA MAKSMISE VÕIMALUS
2. HINNAD SOODSAD
3. LASTEHAMBARAVI TASUTA (KONTROLL IGA 3 KUU TAGANT)
4. TÄISKASVANUTE HAMBARAVI JA HAMMASTE EEMALDAMINE(KA TARKUSEHAMMASTE EEMALDAMINE)
5. HAMBAPROTEESIDE VALMISTAMINE (SILLAD,KROONID) VANADUSPENSIONÄRIDELE JA TÖÖVÕIMETUSPENSIONÄRIDEL ,KELLEL PUUDE PROTSENT ALGAB 40% HAIGEKASSA HÜVITIS 4000 EEKI ALLES
6. HAMMASTE VALGENDAMINE
7. AIR-FLOW (SOODAPRITS -KASUTATAKSE 2*AASTAS) PUHASTAB HAMBAID,KAOTAB PIGMENTID,VALGENDAB OSALISELT,ANNAB LÄIKE)
8. HAMBAKAUNISTUSED

VASTUVÕTUAJAD:

ESMASPÄEV **9.30-14.30**
TEISPÄEV **10-16**
KOLMAPÄEV **8-16**
NELJAPÄEV **10-16**
REEDEL **10-15**

INFO JA REGISTREERIMINE:
3230130, 5118379

Vajangu kool muutuste ootel

Kool on Siiri Hiiesalu arvates seni hästi hakkama saanud.

Vajangu kooli juhi Siiri Hiiesalu nägu oli naerul, nagu pea alati. Ainult silmadest ja jutuajamise käigus tehtud vihjetest võis aru saada, et alati pole tal töö nii raske olnud.

Ta ütles, et tuleb kooli igal hommikul hea meelega, töö inimestega, eriti lastega pakub rahuldust, koolielu igas päevas on ju nii palju rõõmu valmistavaid momente, et poleks õige pessimismi langeda. Kool on tema arvates seni hästi hakkama saanud, materiaalseid vahendeid on olnud enam – vähem piisavalt. Siiski ei saa ka muudest üle ega ümber. Suurimaks nendest on loomulikult ebaselgus kooli tuleviku suhtes. Valla volikogu lükkas otsustamise edasi ja otsus peab olema tehtud 2010 aasta märtsikuuks.

Täna võib Siiri Hiiesalu kõigile Vajangu inimestele täiesti kindlalt öelda, et kooli Vajangul sulgemine ei ohusta. Õpilaste vähesus ja sellest tingitud probleemid kvalifitseeritud aineõpetajate leidmise ja õpetamise kvaliteediga sunnivad aga paratamatult mõtlema põhikooli vanemate klasside lastele, kes niisuguses olukorras vajalikku haridust ei saa.

Koolil on praegu kolm valikut. Esimene, jätkata nii nagu seni – põhikool-lasteaiana. Selle variandi poolt on see, et seni on ju hak-

kama saadud. Negatiivse poole pealt tuleb arvestada omavalitsuse paratamatult vähenevaid rahalisi vahendeid ja sellest tingituna veel suuremaid raskusi 7 – 9 klassi aineõpetajate leidmisel. Probleem on selles, et ainetunde on seal nii vähe, et aineõpetaja pole mõne tunni pärast nõus Vajangule tulema, kuna see lihtsalt pole majanduslikult mõttekas. Keegi ei suuda aga anda paljude ainete tunde samaväärse tasemega. See on sundinud teatud asjades ka seaduste suhtes silma kinni pigistama. Lõputult niisugune olukord aga kesta ei saa.

Teine võimalus – jätkatakse algkool – lasteaiana. Muutub põ-

hiliselt see, et 7 – 9 klassi lapsed hakkavad koolis käima Tamsalus või mujal. Paratamatult väheneb ka õpetajate kaader, kuid senised põhimured kaovad ja tööd saab teha kindlustundega, et suuremaid muutusi enam ette näha pole.

On ka kolmas variant, mida on arutatud – kool jätkab osana Tamsalu Gümnaasiumist. Siin oleks variante mitmeid, aga kindlasti jätkavad Vajangul algklassid ja lasteaed.

Kooli reorganiseerimist hakkab arutama uue volikogu hariduskomisjon ja lõpliku otsuse peab tegema volikogu hariduskomisjoni ettepanekul. Loomulikult arves-

tatakse selle tegemisel kohalike inimeste arvamuste ja ettepanekute.

Siiri Hiiesalu ütles ka, et kuna tuli koolist, kus osaleti väga aktiivselt mitmesugustel konkurssidel, võistlustel ja muudel väljaspool kooli toimunud üritustel, oli ja on tal raske motiveerida ka Vajangu õpetajaid rohkem niisugustel ettevõtmistel osalema. Maakooli õpetaja ei ole ju ainult tunniandja, vaid midagi enamat. Lapsed ju innustuvad kiiresti uutest ettevõtmistest ja tulevad tegevusega alati kaasa. Aga ka siin on näha, et olukord hakkab muutuma ja tajutakse, et niisugune tegevus leiab tunnustamist ja toetamist.

**Jaanuar
2010**
kultuurikalender:

01.01 kell 00.30-04.30

15.01 kell 16.00

15.01 kell 18.00-21.00

15.01 kell 22.00-02.00

22.01 kell 19.00

27.01 kell 19.00

29.01 kell 19.00

UUE AASTA PILLERKAAR

KUUSKEDE PÕLETAMINE - EPSU mäel

Laste DISCO - DJ Anti Taar

Noorte DISCO - DJ Anti Taar

Väljasõit Rakvere teatrisse etendusele

“ELU JA KUIDAS SELLEGA TOIME TULLA”

PÄRNU TEATER “Esimesed suudlused”

LAULUKLASSI KONTSERT-EKSAM

Sporditegemisest Tamsalu kandis

Järg.

Oli palju inimesi, kes Põdrangu sovhoosi eest võisteldes medalitele ei jõudnud, aga siiski aitasid aktiivse osavõtuga majandi spordiau kaitsta.

Nendeks olid Ants Vahemets kergejõustikus ja suusatamises, Tiit Transtok võrkpallis ja lauaten-nises, Hilvi Vahtramäe võrkpallis, Aadu Jaansoo laskmiss ja laua-tennises, Mare Narro koroonas ja lauaten-nises, Viktor Sergejev koroonas, Ants Saamere kabes ja koroonas, Sirje Luik kabes, Jaan Lehter, Ants Margs, Arkadi Kadak-Vello Kaljula, ja Mihhail Muzikov kabes, Ants Kivisto, Rein Rõuk, Heino Kiudma, Rein Rosin, Tõnu Liblik, Jaak Vikk, Paul Antsaar võrkpallis, Toomas Uudeberg au-tode vigursõidus, Rein Tali males ja lauaten-nises, Aare Mutli VTK mitmevõistluses, Arnold Vahter males, Jüri Liblik kergejõustikus ja suusatamises, Vello Vesk suusa-tamises ja tõstmises, Joel Võrno males, Tõnu Kraubner ujumises ja VTK mitmevõistluses, Riho Kivi-la võrkpallis ja kabes, Valdek Pae võrkpallis ja lauaten-nises, Aldur Kaidma lauaten-nises, Hillar Kure võrkpallis, Lembit Saart ja Heino Ploovits tõstmises, Maidu Geidik lauaten-nises, Meeli Kuntur kabes ja males.

Oluline osa majandi sportli-kuse tegevuses oli noortel, kelle-de saavutustest on olnud juttu lehe eelmistes numbrites. Uue lehekülje nii majandi kui ka kogu Tamsalu spordielus avas 9-kordse Eesti suusameistri Are Rooneti tööleasumine noorte suusatreenerina 1976. a. Suusatreeningud olid nii populaarsed, et treenin-gutele tuldi lausa perekondad kaupa. Tuntuks said perekonnad Roonet, Kuhi, Gõppinen, Ram-mul, Strauss, Torstenberg, Or-ren, Tops ja teised. Ühiskondlikus korras rajati Sääsele 1, 2, 3 ja 5 km suusarajad, kus peeti ka kõik piirkondlikud võistlused. Radade korrashoiu eest on hoolitsenud Lembit Saart, Tõnu Fersel, Tõnu Kraubner ja Toomas Uudeberg.

Treeningute tulemusi oli näha juba paari aasta möödudes, kui maakonnas kukutati seniste va-litsejate Kadrina ja Rakke KK ülemvõim. Olgu öeldud, et Kad-rinas töötas sellel ajal treenerina Porkunist pärit Vello Heinsoo.

Edaspidi oli maakonna võistlus-tel ülekaal mäekõrgune. Tamsalu KK oli harilikult väljas kahe võist-konnaga ja mitmel aastal saavu-tati kaksikvõit. Edukalt esineti ka täiskasvanute maakonna MV, kus teatevõistluses võideti mitu me-dalit. 1987 a maakonna eduka-maks noorsportlaseks valiti Kaili Roonet. Huvitav on ka võistlustest osavõtjate arvu muutumine. 1986 a võistles maakonna MV 19 meeskonda ja 9 naiskonda, 1996 a 4 nais – ja meeskonda, 2006 a samuti 4 nais – ja meeskonda. Individuaalselt suusatas 1986 a 142 võistlejat, 2006 a 10 naist ja 16 meest.

Edukalt esineti ka kergejõusti-kus. Edukamatenä võib nimetada Raul Rebast, kes oli ka maakonna 1988 a edukaim noorsportlane, Kalevi Gõppineni, Margo Kivilat. Viimane on jätkuvalt edukas ka amatöörina täiskasvanute hulgas. Tema tulemus 10–võistluses 5322 punkti on maakonna kõigi aegade edetabelis 39. kohal. Margo on ka Tamsalu ühepäevakümnevõistle mitmekordne võitja. Kõige edukam on maakonna noorte-võistlustel olnud Jaanus Mutli, kes 1988 a tuli C klassis noorte-meistriks kaugushüppes (5.35), 200 m (27,1), 400 m (60,8), 800 m (1.18,2) ja kolmikhüppes (10.18), lisaks veel kolmas koht kõrgus-hüppes (1.45). Tublimad on olnud veel Livar Liblik, Tõnu Kuhi, Risto Roonet, Reigo Torstenberg, Risto Rammul, Margus Orren, Assar Tops, Harri Lindre, Janek Budri-ka, Peeter Kuhi, Madis Uudeküll ja Taimo Vesk, neidudest Raili Neeme, Kaili Roonet, Mairi Luik, Katrin Uudeküll ja Katrin Toom.

Mitmekülgisusega paistis silma Livar Liblik, kes 1998 a oli maa-konna noortemeister korvpallis, suusatamises ja kergejõustikus.

Majandi siseselt olid põhilised tali – ja suvespartakiaadid, mida peeti 16 korda talvel ja 15 korda suvel. Omavahel võistlesid 3 võist-konda (linnukasvatus+elektrikud, autojuhid+ traktoristid+ lasteaed ja kontor+ ehitus+ katlamaja). 1978 a lisandus Assamalla osa-kond. Suvel võisteldi kergejõusti-kus, võrkpallis, VTK mitmevõistle-luses, laskmises, lauaten-nises, ja mälumängus. Talvel olid aladeks suusatamine, võrkpall VTK mit-mevõistlus, laskmine, male, kabe

koroonas ja lauaten-nis, paaril aas-tal ka ujumine ja tõstmine.

Lisaks korraldati populaarse-matel aladel ka majandi meistri-võistlused, kus peeti eraldi arves-tust noortele. Võistlusi korraldati tööpäeva õhtuti, sest nädalava-hetustel olid maakonna võistlu-sed, need viidi läbi gümnaasiumi staadionil ja võimlas, Porkuni rah-vamajas, Porkuni lasketiirus, hil-jem EPT lasketiirus, majandi uue kontori hoones.

Võistlusi viisid läbi palgaliste metoodikute kõrval ühiskondlik aktiiv, kellele langes tihti põhi-koormus. Suusapäevadel olid abiks Tamsalu KK õpetajad, kes ka ise aktiivselt suusatasid (parimal aastal 11 osalejat suusapäeval).

Majandi parimaid sportlasi tunnustati rahaliste auhindadega. Võistlusprotokollid trükkis majan-di võrkpallinaiskonna liige Irina Rosin. Kohalikest võistlustest oli kõige populaarsem „Suusapäe-vad kõigile“. Erinevates vanuse-gruppides alates lasteaia vane-mast grupist võisteldi hooajal 7 – 9 etapil, millest arvesse läksid 5 – 7 paremat. Suurim osalejate arv ühel etapil oli 92.

Kaasa löödi mitmetel kohalikel võistlustel, nagu Tapa ja Ambla KV võrkpallis, Tapa MV lauaten-nises, sõpruskohtumisi lauamängudes peeti Rakke ja Vao sovhoosiga.

Üles on kasvanud uus põlvkond. Paljud endised noored sportlased on vaatamata Tamsalust lahkumi-sele jätkanud siinses spordielus kaasalöömist ning võistlemist ku-nagise koduvalla eest. Parimaks näiteks sellisest tegevusest on SK Los Toros koos oma juhtide Rai-ner Topsis ja Jaanus Mutliga. Klubi esindab valda korvpallis, jalgpallis ning korraldab üle kümne aasta Tamsalu kümnevõistlust.

Täna esindab valda vabariigi koondise tasemel 11 tippsport-last. Esindatud on suusatamine, kahevõistlus, suusaorienteerumi-ne, naiste saalihoki ja rägbi.

Aga kohalike võistluste korral-damine on vähenenud kordades. Meie paraadialal suusatamises toimusid näiteks viimased kohali-kud võistlused (valla meistrivõistle-lused) 2005 aasta märtsis. Sääsel startis 504 osalejat. Valla suvisel kergejõustikuvõistlusel samal aastal oli 172 osalejat. Toimusid võrkpalli ja korvpallivõistlused ko-

halike meeskondade vahel.

Aktiivselt osalesid spordivõistle korraldamisel ametiühingu klubi töötajad juhataja Sirje Luik, kunstiline juht Ülle Fersel ja rin-gijuhit Marve Lehtme. Põdrangu sovhoosi auhindadele viidi läbi vabariigi tasemega tõstmisvõistle-lusi. 1981 a toimusid Porkunis Viru mängude tõstmisvõistlused, samal päeval pandi alus ka ümber järve jooksule.

Spordiaktivistid aitasid läbi viia Balti riikide kurtide talispartaki-aadi Porkunis. Põdrangu sovhoosi uue kontorihoone valmimisega kolisid sellesse hoonesse ümber ka varem mujal toimunud mälu-mängud ja lauamängude võistlu-sed. Alustati ka kodukandipäeva-de korraldamisega. Enne majandi kadumist korraldati need 1989 a Porkunis ja 1990 a Põdrangul.

Sirje Luike ja Ülle Ferselt on tun-nustatud ka Tamsalu valla tänura-haga suurte teenete eest kultuuri arendamisel vallas. Sirje on aas-takümneid propageerinud rah-vamuusikat ja korraldanud muu-sikaüritusi. Ülle Ferseli juhitud rahvatantsurühmad said tuntuks omanäolise ja hingestatud esi-nemiste poolest. Naisrahvatant-surühm tuli 1982 a II üleliidulise rahvaomingu festivali laureaadi-ks. Täna on Ülle tõusnud Eesti noorte rahvatantsupidude üldjuhiks ja sellele peole tant-sude loojaks. Ajaloost ei meenu ühtegi kohalikku kultuuritöötajat, kes oleks suutnud oma esimeselt töökohalt Põdrangu sovhoosis jõuda vabariigi suurüritusi juhti-ma. Majandite kaotamine muutis oluliselt põllumajanduse käekäi-ku, muutused on toimunud ka kohalikus kultuuri – ja spordielus.

Noortest sportlastest on saa-nud lapsevanemad, kes täna juba koos oma lastega osalevad suu-samaratonil, Porkuni jooksul ja muudel spordiüritustel.

Lõppenud ülevaates on põ-gusalt vaadeldud aastaid 1974 – 1993 Põdrangu sovhoosis ning perioodi väikeses Tamsalu valla õhinemiseni Tamsalu linnaga 2005 a.

Loodan, et edaspidi kirjutata-ke veel omaaegse Porkuni EIK ja Tamsalu sovhoosi osast samal pe-rioodil samadel teemadel.

Rein Tops

Korvpall

Vabariigi 2. liiga MV võitis Los Toros Tallinna KK Väikl/Inglise kolledzit 80:68, Kuressaare Vesset 84:72 ja Keila KK 85:64, SK Altiust 78:72 ja Swedpanki 82:81. Jätka-takse täisedu 8 võiduga. Medalimängudele jõudmiseks on vaja kaheringilisel turniiril jõuda 4 parema hulka, mängida on finaaltorniiri jäänud 10 mängu.

Maakonna MV võitis Los Toros RLV Massive 88:57, Vaala Kesku-se 88:76 ja ülipingelises mängus V-Maarja REINPAULI 75:72(13:20, 24:17, :18, 20:17) ning kaotati peale samuti väga tasavägist mängu eelmise aasta meistri-le

Ivaxile 66:69. Enne seda mängu oli võidetud 27 mängu järjest. Põhiturniiri viimases mängus võideti Vinnit 85:72.

Maakonna KV võideti tasavä-gistes mängudes Kundat 69:59 ja 71:67. Vastaseks tuleb Simuna ja V- Maarja vaheliste mägude võit-

ja. Karikafinaal on Rakvere Spordihallis 23. detsembril kell 18.00.

Maakonna 2. liiga MV võitis Los Toros II Muugat 63:55, RLV Massive II 70:67 ja ABB Kundat 45:33 ning kaotas

Rakvere Spordikeskusele 70:84, EK E hitus/Seesam Kindlustuse-le 63:70, Kunda ÜG -le 43:51 ja Määri külale 72:79. Kaks vooru enne 1. ringi lõppu ollakse 3 võiduga 5. kohal.

Rein Tops

Suusatamine

Beitostölenis MK avaetapil tegi Timo Simonlatser kaasa ka 4x10 km teatesuusatamises sõites viimast vahetust. Avaetapilt tuli Aivar Rehema 16. Jaak Mae tõstis meeskonna 12, esimest korda koondise eest sõitnud Karel Tammjärv langes oma etapil 20. ning viimases vahetuses suutis Timo tõsta meeskonna 18. kohale(riikide arvestuses 13. koht). Oma meeskonna-kaaslast eelviimases vahetuses suutis Timo edestada 56,2 sekundiga.

Soomes Kuusamos MK teisel etapil saavutas Kaili Sirge sprindis 32. koha, edasipääsust veerandfinaali jäi puudu vähem kui sekund. Võistles 79 naist. Meestest saavutas Timo Simonlatser 40. koha. Eesti edukaim oli Kein Einaste 13. kohaga. Võistles 91 meest.

Saksamaal Düsseldorfis karikasarja 3. etapil oli Kaili Sirge 38. Triin Ojaste oli meie parimana 22. Võistles 54 naist. Meestest tuli Timo Simonlatseril seekord leppida 47. kohaga. Keegi eestlastest edas ei pääsenud. Võistles 76 meest. Paarissprindis tulid Triin Ojaste ja Kaili Sirge 15. kohale. Võistles 22 naiskonda. Meeste samal alal tulid Timo ja Kein Einaste 23. kohale. Esindusmeeskond Peeter Kümmel ja Anti Saarepuu olid 13. 12.-13. detsembril Davosi MK etapil Timo haiguse tõttu ei startinud. Kuusamos kahevõistlejate MK 1. etapil saavutas Kaarel Nurmsalu 38. koha, kusjuures hõpete järel jagas ta meeskonnakaaslase Aldo Leetojaga 10. kohta. Samsa toimunud 2. etapil Kaaarel ei startinud.

Lillehammeris peetud 3. etapil oli Kaarel 122 m hüppe järel 46. ning lõpetas suusadistantsi 61. kohaga. Leetoja saavutas 50. koha. Järgmisel päeval toimunud 4. etapil hüppas Kaarel 130,5 m ning oli 19. Peale suusatamist oli ta protokollis 47. real. Ebanestunud hüppe tenud Leetoja pidi leppima 53. kohaga.

Rein Tops

Saali hokist – selle ja teise kandi pealt

Detsembris, täpsemalt 5.-12. detsembrini toimus Rootsis, Västeras naiste saalihoki MM B- divisjoni finaaltorniir, kus osales ka Eesti naiste koondis, kes esmakordselt mängis end tugevamate koondiste ridadesse kevadel toimunud võistlustel Sloveenias.

10 võistkonda olid jagatud kahte alagruppi. Mängud alagrupis: Eesti - Jaapan 11-0; Eesti - Saksamaa 3-3; Eesti - Ungari 6-7; Eesti - Kanada 12-1

Eesti sai alagrupis Saksamaa ja Ungari järel kolmanda koha ja kohamängus kohtuti Hollandiga, võit 7-1 tähendas kokkuvõttes 5. kohta turniiril.

Maailma arvestuses tähendas see 15. kohta, sest A divisjonis on 10 võistkonda. Eelmisel aastal oli meie naiskond 23. kohal, nii et aastaga tõusti 8 kohta. Tamsalust oli koondisse arvatud Krista Lepik, Riive Tamm ja Geidi Kruusmann.

Võistlusreisi kommenteeris Tamsalu lehele Krista: „Võistlusreisile Rootsi võib tagasi vaadata kahesuguste tunnetega. Kui küsisid, kas oled rahul tulemusega, siis olen nõus, edasimineku on olnud suur. Aga nagu spordis ikka, oleks parema õnne korral võinud ka paremini minna. Teine alagrupp oli oluliselt nõrgem, kuna paigutamine toimus aga eelmise aasta tulemuse põhjal, siis sattusime kokku divisjoni liidritega. Mängudes õnnestus end realiseerida peaaegu 100 %. Saksamaale viimase kahe minutiga visatud 2 väravat ja napp kaotus Ungarile näitasid, et võistlusvaim ja motivatsioon oli kõigil kõrge. Ülekaalukad võidud teiste

vastaste üle olid aga lihtsal meie taseme näitajad. Muidugi ei õnnestunud kõik nii, nagu oleksime tahtnud, ise asjatundjana oleks ehk koondise treenerina natuke teisiti toiminud, aga see polnud minu teha. Kevadel, kui rääkisime peale Sloveeniat, siis ütlesin, et koondise treenerid on läinud noorendamise teed. Meie Tamsalust olemegi kõige vanemad praegu ja kardan, et mulle oli see viimane koondisse kutse.

Aga algul rääkisin ka reisi teisest poolest ja see on olimepool. Elamistingimused olid kehvad, olime majutatud kämpingutesse 4 ja 6 inimese kaupa. Vetsud ja pesuruumid olid eraldi, ruumid olid kitsad ja spartalikud. Põhjus, et saalis ei olnud, oli see, et palju kulusid tuli meil endil maksta – majutus, osaliselt söök ja muidki kulusid. Seetõttu valiti kõige odavam majutusvariant. Kui arvestada, et turniiril olime 11 päeva, olid kulud märkimisväärsed. Kasuks ei tulnud seegi, et elupaik oli võistluskohast eemal, sõitsime ja elasime eraldi ja see ei tekitanud niisugust ühtsustunnet kui Sloveenias eelmisel turniiril. Kogu koondisele ei mõjunud hästi ka see, et meeste koondisel olid kaetud kõik kulud, meil aga mitte. Aga see pole virisemine. Lõppkokkuvõttes läks meil hästi. Järgmisel aastal muudetakse võistluste süsteemi ja seepärast on saavutatud 5. koht oluline. Järgmisel aastal tuleb koondisel osaleda jälle kvalifikatsiooniturniiril, kuidas ja mis toimuma hakkab, pole praegu veel selge. Tulles Rootsist meie

koduse saalihoki juurde, tuleb tunnistada, et see aasta on meistrivõistlustel olnud raske. Juurde on tulnud Sparta naiskond ja konkurents on muutunud teravamaks. Meil annab tunda see, et oleme tegelikult ainus NAISTE võistkond liigas, eelmisel aastal sünnitas võistkonnas 3 naist, ka teistel on pereelu ja muud kohustused. See kahtlemata mõjub ja noorematega konkureerimine muutub aasta – aastalt raskemaks, kuna kohapealt väärilist vahetust väljalangestajatele on raske leida.

Aga mured on ka materiaalse poole pealt. Liiga osalus tasu, kodumängude kohtunike tasu, saali rent (kodusaal on Tapa spordihoones, kuna Tamsalu saal on mõõtetelt liiga väike), sõidukulud ja muud väljaminekud on suured ja neid katta muutub üha raskemaks. Olen aus – kui me ei saaks toetust vallast, peaksime lõpetama. Teeme omalt poolt kõik, et saalihokiga igal juhul noorte, aga ka naiste poolt oleks võimalik jätkata.

Peale eelmise aasta edu ja esimese Eesti MV võistkonnaala medali võitmist vallale oleks piinlik alla anda. Mehed teatavasti sellel aastal enam meistrivõistlustel ei osale, põhjuseks rahaprobleemid. Väga tahaks, et kõik alad, mis Tamsalus on tiptasemel esindatud, jääksid ka majanduslanguse ajal ellu ja siis, kui elu jälle paremaks läheb, saaks alaga edasi minna. Surnute elluäratamine on tihti aga võimatu. „

Ain Aasa

Vaimuvalgus teeb sügisõhtud helgemaks

Meie laiuskraadile siin Euroopa serval on taas saabunud pikkade ja pimedate õhtute aeg.

Aeg, mil tavalisest rohkem mõtiskletakse enese ja lähedaste eluolu üle, mil jõuab juttu ajada, lugeda ja televiisorit vaadata. Elame, teadagi, infoajastul ja vahel tundub, et see ähvardab meid enda alla matta. Kuidas sealtsi enese jaoks olulist üles leida?

Teame, et kõigi jaoks on oluline meie eneste ja lähedaste hea käekäik, et homme oleks parem, et saaks õppida ja areneda. Juba kolmandat korda ilmuv ajakiri „Õpitrepp“ aitab täiskasvanute õppimise teemasid valgustada ja jagada teavet kõige kohta, mis Eesti täiskasvanuhariduses toimub.

Ajakirja viimase, 15. novembril ilmunud numbri kaanelt vaatab vastu teleekraanidelt tuttav nägu, Hannes Hermaküla – mees, kes ühte viisi hea telesaate juht ja leiuvakupsetaja. „Hannes läks Eestist siis, kui nõukogude võimu lõpp

hakkas tasapisi paistma. Loobus ametlikult NSV Liidu kodakondsusest ja pörutas minema. Alguks Itaaliasse, seal vahetas oma lisraali viisa, mida Liidus anti ka „eriti tülikatele elementidele“ ühendriikide viisa vastu ning pörutas koos seltskonnaga kõigi võimaluste maale,“ kirjutab „Õpitrepis“ ajakirja toimetaja Agne Narusk. Praegu, septembrist alates, juhib sama mees laupäeva õhtuti Ave Marleeniga kahasse rahvusringhäälingus täiskasvanute õppimisest ja õpetamisest kõnelevat telesaadet „Tagatargemad“. Ekraanil on palju tavalisi eesti inimesi, kelle muudab eriliseks see, et nad on otsustanud raskuste ja tihti ka vanuse kiuste millegi uue õppimisega alustada. Vaadata tasub ka ainult saatejuhtide pärast! Küsi „Õpitreppi“ oma kodukoha raamatukogust ja saad põneva loo Hannesest lõpuni lugeda.

Ajakiri annab informatsiooni ka hetkel olulistel teemadel – kõnelakse koolituskaardist, haridus- ja teadusministeeriumi poolt rakendatavast pooleli jäänud õpingute jätkamise programmist, täiskasvanud õppija nädalal tunnistatud õppijatest Aili Valbist Luutsnikult ja Ella Põderist Kanepist, Euroopa keelemapist, täiskasvanute gümnaasiumitest kui õppijasõbralikust keskkonnast ja paljust muust.

„Õpitreppi“ saab lugeda ja kommenteerida ka internetis aadressil: www.andras.ee/opitrepp ning pdf-failina alla laadida. Oodatud on ka kirjad toimetajale teemadest mida järgmises „Õpitrepis“ kajastada võiks. Loe, saa targemaks ja sügisõhtud muutuvad valgemaks!

Ajakiri „Õpitrepp“ ning telesaade „Tagatargemad“ valmivad Eesti Täiskasvanute Koolitajate

Assotsiatsiooni Andras ning Haridus- ja Teadusministeeriumi koostöös Euroopa sotsiaalfondi programmi „Täiskasvanuhariduse populariseerimine“ raames. Ajakirja koostab Eesti Päevalehe teema- ja erilehtede osakond.

Külliki Steinberg,
Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooni Andras projekti-juht

Tasuta koolituste kohta saad infot:

- kutsekoolid: tel 7350242, www.hm.ee/tasutakursused
- vabahariduslikud koolituskeskused: tel 6776299 www.vabaharidus.ee

Eakad ja lapsed uutes ruumides

Tamsalu Gümnaasiumi ruumides asuva laste mängutoa kasvataja Jaanika Soosaar toimetab detsembri algul oma ruumides koos paarikümne lapsega. Poisid istusid arvutite taga, tüdrukud tegid käsitööd ja mängisid niisama.

Mõllu ja sagimist oli parasjagu. Kahjuks puuduvad siin omaette olemise nurgad, mis ongi kasvataja arvates praegu suurim probleem. Ruum võiks olla liigendatud et keskendumist vajavad lapsed saaksid rahulikmates oludes toimetada. Lapsi käib palju, mängutuba on avatud kella 13 – 18. Suurim laste arv on olnud päevas üle 50. Lastel on siia mugavam tulla kui endisesse majja, käijad on rohkem nooremad. Uutes ruumides on neile rohkem mänguasju ja tegevusteks vajalikke vahendeid. Kasvataja loodab, et ruumi tuleb juurde ja tingimused muutuvad edaspidi paremaks.

Pensionäride klubi „Igihaljad“ president Mall-Maria Lobe rääkis, et esimesed nädalad uutes ruumides on möödunud tõiselt.

Rahvast on hakanud rohkem käima. Praegu on klubil 41 liiget, aga mõned on veel juurde tulemas.

Kui algul peljati trepist ronimist, siis praeguseks on see mure unustatud, uued valgusküllased ruumid ja soe tuba meeldivad

kõigile. Töötav esimene kangastelg, regulaarselt toimuvad iganädalased üritused. Kolmapäeviti on loengud, täna (2.dets) oli kohal 28 inimest. Tähistame rahvapäevi, näiteks Kadripäev oli vahva, lapsed käisid laulmas.

Iga päev töötavad ringid. Esmaspäeval ja reedel on arvuti, kus korraga on viis inimest tegevuses. Reedel on veel vesivõimlemine kell 13. Neljapäeval on 10-12 käsitööd ja 12 – 13.30 võimlemine. Kolmapäeval on suhtlusring, teisipäeval 10-12 pärliring ja peale seda võimlemine.

Klubi loodab, et, et allkorrusele saadakse ruume juurde ja sinna tuleb kohe päris käsitöökoda, seda tänu juba rahastatud projektile, mille käigus käiakse õppimas looduslike värvainetega värvimist ja tehakse ise ka praktilisi töid.

Vanade ruumidega võrreldes on kõige meeldivam see, et ruumid on alati soojad. Klubi kavatseb järgmisel aastal teha ka avatud uste päevi, et ka seni klubisse mitte kuuluvad eakad saaksid oma silmaga kaeda seda, millega tegeletakse ja loodetavasti astuda ka uuteks liikmeteks. Ruumipuudust karta pole, sest ruumid on avatud 10 - 15, vajadusel saab alati ka pikemalt keskuses olla ja ürituste tegemiseks on võimalus kasutada ka kultuurimaja ruume.

Ain Aasa

Jõuluime

On jõuluõhtu, aasta ilusaim õhtu, ja enamik neist, kes endid inimesteks nimetavad, püüavad sellel õhtul olla paremad, kui tavaliselt.

Nad kiirustavad koju, kus neid oodatakse, kus on soe ja valge, kus on need, kellega koos olla on mõnus ning hubane. Väljas aga puhub viinge tuul ja sajab märga lund.

Seal on keegi, kes ei kiirusta, keda ei oodata, kellel pole kuhugi minna, kelle minutid ja tunnid on piinavalt pikad.

See on pulstunud karvaga, kõhn ja vaevatud välimusega krants jõmmu. Kunagi oli ka Jõmmul kodu ja sõber, kes teda hoidis, silitas, kostitas toidu aga ka hea sõnaga. Ühel vihmasel sügisõhtul viisid valgetes kitlites võõrad tema sõbra kodust ära. Lahkudes silitas sõber Jõmmut ja vaatas teda sellise pilguga, millist ta sõbra silmis polnud kunagi näinud. See pilk oli nii kurb ja valuline, et Jõmmu aimas midagi kohutavat. Ta ei eksinud. Tulid mingid võõrad, kes ei teinud väljagi nurgas niutsuvast koerast. Jõmmu taipas, et ilmas oli ainult üks, kes temast hoolis ja nüüd polnud enam tedagi. Jõmmu mõtteid katkestas üks võõrastest, kes haaras kaelarihmast ja tiris ta tänavale. Värav raksatas kinni ja uks keerati lukku. Jõmmu jäi meeleheitliku lootusega tänavale ootama. Ehk tuleb tema sõber ja kutsub ta tuppa sooja. Aga ta ootas asjatult, tema õuduste aeg oli alanud... Piinav nälg ajas teda kodumajast ikka kaugemalt toitu otsima. Jõmmu leidis endale uusi sõpru teiste koerte seast ja tal oli sõpradeks isegi paar kassi. Paljudel neist on samuti kunagi olnud kodu. Jõmmu suurim sõber on üks elutark kass, keda kunagi kutsuti Liisuks.

Ilmad muutusid aina külmemaks ja ööd pikemaks. Liisu ja Jõmmu jalutasid sageli koos mööda linna.

Ka täna, jõuluõhtul kohtab Jõmmu Liisut. Neile tundub, et täna on midagi teisiti kui muidu. Õhk on täis eriti hõrgutavaid toidulõhnu ja kodude aknaist kumav valgus on nii lahkesti kutsuv. See muudab sõprade elu eriti piinarikkaks. Lisaks on Jõmmul juba pikka aega kestnud kõha. See algas kord ühel vihmasel ja tuulisel õhtupoolikul, kui magamiseks oli võimatu kuiva aset leida. Nüüd on see muutunud järjest hullemaks ja sõbrad peavad sageli peatuma, et Jõmmu saaks natuke puhata ja hinge tagasi tõmmata. Nad käivad akna tagant akna taha ja piiluvad sisse. Mõnest aknast näevad nad ka endasuguseid, kes naudivad inimeste lähedust...

Mööda linna ringi uidates jõuavad Liisu ja Jõmmu lõpuks päris linna südamesse. Seal seisab suur värvilistes tuledes kuusk. Päev on olnud pikk ja väsinud loomad otsivad kohta, kuhu puhkama heita. Kuuse oksad ulatuvad peaaegu vastu maad, seal all tundub olevat hea ja turvaline öö mööda saata. Sõbrad leiavad puu alt paki võileibade ja vorstidega. Nende jaoks on see tõeline pidusöök. Sel õhtul ununevad mured, sest kuuse all tundub nagu oleksid nad jõudnud koju. Nad jäävad üksteise kaissu puhkama ja tunnevad üle pika aja rõõmu sellest, et elavad.

Jõmmu nägi unes oma peremeest, kes tuli mööda valget teed tema vastu, naeratus näol. Oi milline rõõm täitis Jõmmut, millise hoo- ga tormas ta sõbra juurde.

Äkitselt tundiski Jõmmu kellegi puudutust ja ärkas oma ilusast unest. Kuuse kõrval seisis üks perekond ja laps oli tulnud loomi uudistama. Pisikese tüdruku rõõmuhõisked oma leiu üle köitsid ka vanemate tähelepanu ja loomade kurba olukorda märgates tehti kiire otsus. Jõmmu ja Liisu said omale uued peremehed. Nad viidi arsti juurde ja Jõmmu kõhagi hakkas tasapisi taanduma. Nüüd lõpuks olid nad saanud omale jälle kodu ja inimesed, kes neid enam kunagi välja ei viska.

Mõtles palju on selliseid liisusid ja jõmmusid veel meie tänavatel. Tee ka sina mõnele neist rõõmu ja paku neile uus võimalus-uus kodu või vabastada ta külmast ja piinadest, mida ta seal üksi olles kannatama peab.

Paku hoiukodu või päriskodu tänavloomadele või toeta neid annetustega <http://www.loomakaitse.ee>

Eesti Loomakaitse Seltsi konto SEB pangas **10002019856000** ja Swedbankis **221041248998** selgitus: Jõuluime sündimiseks. Annetustelefonid **9007225** (25.-) ja **9007200** (100.-).

Eesti Loomakaitse Selts - Nõrgema poole!

Jõuluootel

Lumehelbeid taevast sajab, tühjusest kõik õues kajab. On ju õhtu, õues pime, talv – see täitsa imeline.

Laps on aknalaua valvel, ootab päkapikke talvel. Kätte jõuab hommik taas, lumi õnneks paksult maas.

Lastel hullata on vaja, tühjusest nüüd õu ei kaja. Isa roogib õues lund, kuni käes on õhtutund.

Varsti saabub jõuluõhtu, hapukapsas täidab kõhtu. Jõuluvana ukse ees, kõigil ärev tunne sees.

Ekaterina Timoškova, 10. klass

TAMSALU AJALEHT

Tamsalu Ajaleht. Tamsalu Vallavalitsus, Tehnika 1A, 46107 Tamsalu, tel 322 8431, e-post: tamsalu@tamsalu.ee.

Toimetaja: **Ain Aasa** tel **329 3888, 5333 9749**
e-post: ainaasa@gmail.com

Ajaleht ilmub 1 kord kuus. Trükitud trükikojas "AGUR". Trükiarv 1700. Levitatakse tasuta valla sidejaoskondade kaudu, võimalus saada ka vallamajast. Endiselt on oodatud kaastööd, arvamused, ettepanekud.

Helje Allmets ja Milvi Veebel on teinud palju selleks, et eakad end uutes ruumides hästi tunneksid.

Õnne emale ja isale

MIRELLE LEDIS 16.11.2009
KETLIN-SANDRA PÄRNPUU 24.11.2009

LEV JEVONEN
31.12.1938 - 04.12.2009

Tamsalu Vesi AS soovib
oma töötajate peredele,
klientidele
ja äripartneritele
JÕULURAHU
ning **HEAD UUT AASTAT!**

Kultuurimaja baar
"Remix" soovib
oma endistele,
praegustele
ja tulevastele klientidele
kaunist jõuluaega!

*Kui vaikselt
lumehelbeid sajab
ja õrnalt kellahelin kajab
siis tunned,
kuidas küünlaleek
Su hinge soojaks,
rõõmsaks teeb...*
**Imelist jõuluaega, särtsakat
aastavahetust ning
õnnelikku uut aastat!**

**Juuksur Maie
Kosmeetik Silvi
Maniküür Larissa**

Sünnipäevad Tamsalu vallas jaanuaris 2010.

Sinaida Heinsoo	100
Alise Tamberg	91
Vilma Reinlo	91
Aino Michelson	89
Marie Are	89
Jelena Mahlakas	88
Amalia Brügel	87
Maie Randoja	87
Hilma Grube	87
Vaike Kert	85
Leida Rebane	85
Õilme Tinnuri	84
Olev Zäuram	83
Anna Tarassova	83
Leida-Elfriede Merimäe	82
Vaike Kukk	81
Ester Pajuste	81
Elfride Lehis	81
Ilmar Nurk	81
Endel Vaiksaar	81
Helje Loide	80
Pilvi Vain	80
Hilja Auerbach	80
Andres Schneider	75
Leili Laissaar	75
Valdur Vettik	70
Mart Rumm	70
Eevi Veilberg	70
Õie Saamere	70
Evald Virkus	65
Jelena Klevtsova	65
Eva Aberthal	65

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Tamsalu kultuurimaja juures peatub
pangabuss 23. detsembril
kell 10.45–11.45

Alates 2010. aastast uuel ajal:
üle nädala esmaspäeviti kell 9.00–10.00
(4. ja 18. jaanuar, 1. ja 15. veebruar)

Bussis saate:

- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

TAMSALU KULTUURIMAJAS 27. jaanuaril kell 19.00 Pärnu teater "Endla" ESIMESED SUUDLUSED

Osades: **Sepo Seeman, Piret Laurimaa**

Pääsmed müügil kultuurimaja III korrusel **100.-/130.-**

Info telefonil: **323 0968**

John ja Mary on ainult lapsed, kui nad esimest korda kohtuvad. Sellest hetkest saab alguse tugev side, mis kestab katkematult kogu nende ülejäänud elu.

Lavastus toob vaatajate ette vaimuka, hella ja südantsoojendava armastusloo, mis saab alguse ühistest mängudest lapseas, kulgeb läbi teismeliste maailmavalu, kooliaja, abielu, laste kasvatamise ning kestab kustumatult üle kuuekümneme aasta.

Meie ees laotuvad lahti elu väikesed, isiklikud ja käestlibisevad hetked.